

IZVJEŠĆE

O FINACIJSKOJ REVIZIJI PRAVOBRANITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2011. GODINU

Broj: 01-02/03-08-16-1-355/12

Sarajevo, svibanj 2012. godine

KAZALO

I. MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
II. NALAZI I PREPORUKE	5
1. Uvod.....	5
2. Postupanje po ranijim preporukama.....	5
3. Sustav internih kontrola.....	6
4. Proračun	7
5. Financijska izvješća	8
6. Pregled rashoda proračuna.....	9
6.1. Tekući izdaci	9
7. Bilanca stanja.....	12
8. Javne nabave.....	12
9. Korespondencija	12
III. PRIVITAK.....	14
Izjava o odgovornostima rukovodstva	
Pregled rashoda proračuna za 2011. godinu	
Bilanca stanja na 31.12.2011. godine	

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća i usuglašenosti poslovanja s odgovarajućim zakonima i propisima za godinu koja se završava 31. prosinca 2011. godine u **Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Pravobraniteljstvo).

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Pravobraniteljstva je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Pravobraniteljstva je također odgovorno osigurati da su finansijske transakcije i informacije koje su prikazane u finansijskim izvješćima usuglašene s odgovarajućim zakonima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o finansijskim izvješćima temeljem revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 12/06) i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka se temelji na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju unutarnje revizije i sustav internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome jesu li finansijske transakcije i informacije koje su prikazane u finansijskim izvješćima, po svim bitnim pitanjima, usuglašene s odgovarajućim zakonima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i da osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijska izvješća Pravobraniteljstva prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza na 31. prosinca 2011. godine i rezultate poslovanja i izvršenja proračuna za godinu koja se završila na navedeni datum sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Financijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvješćima bile su u svim značajnim aspektima usuglašene s odgovarajućim zakonima i propisima.

Isticanje predmeta

Ne izražavajući rezervu na dano mišljenje, skrećemo pozornost na točku 6.1. Izvješća koja se odnosi na korištenje sredstava reprezentacije.

Sarajevo, 22.05.2012. godine

GLAVNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Dževad Nekić

**ZAMJENICA
GLAVNOG REVIZORA**

Božana Trninić

II. NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Pravobraniteljstvo BiH utemeljeno je Zakonom o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine¹ u cilju osiguranja mogućnosti da država Bosna i Hercegovina raspolaže efikasnom zakonskom zaštitom i zastupanjem glede njenih Ustavom utvrđenih mjerodavnosti, interesa i prava.

Mjerodavnost Pravobraniteljstva propisana je zakonom sukladno kojem Pravobraniteljstvo:

- ima funkciju zakonskog zastupnika Bosne i Hercegovine, njezinih institucija i organa, pred svim redovnim sudovima BiH i državnim organima;
- zastupa naprijed navedene institucije pred Ustavnim sudom BiH;
- u upravnim sporovima zastupa institucije i organe BiH po ovlašćenju institucije koja je u sporu;
- zastupa Bosnu i Hercegovinu pred međunarodnim sudovima, sudovima drugih država, međunarodnim arbitražama i međunarodnim organima drugih država, a po posebnoj ovlasti može zastupati entitete i Brčko distrikt BiH.

Pored navedenog, Pravobraniteljstvo vrši funkciju pravnog savjetovanja, kontrole zakonitosti zaključenih ugovora imovinsko-pravne prirode institucija BiH, te daje pravna mišljenja na prijedloge zakona i drugih propisa kojim se uređuju imovinsko-pravni odnosi, tj. stječu prava i stvaraju obaveze prema imovini u vlasništvu BiH.

Pravobraniteljstvom rukovodi pravobranitelj i njegova dva zamjenika koje imenuje Vijeće ministara BiH sukladno Zakonu o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima BiH. Prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu Pravobraniteljstva, funkcija pravobranitelja podliježe rotaciji u razdobljima od po 16 mjeseci.

Sjedište Pravobraniteljstva je u Sarajevu, a 31.12.2011. godine u instituciji je bilo uposleno 19 djelatnika i 1 pripravnik.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je financijsku reviziju Pravobraniteljstva za 2010. godinu o čemu je sačinjeno Izvješće o reviziji, te izrazio pozitivno mišljenje na financijska izvješća i zakonitost poslovanja s isticanjem predmeta vezano za racionalno korištenje sredstava reprezentacije. Pravobraniteljstvu su predložene preporuke kojima se sugerira poduzimanje određenih aktivnosti na unaprjeđenju sustava internih kontrola i određenih poslovnih procesa.

Pravobraniteljstvo je dostavilo odgovor Uredu za reviziju sukladno članku 16. stavak 3. Zakona o reviziji o poduzetim aktivnostima radi nadilaženja slabosti i nedostataka koji su identificirani u Izvješću o reviziji za 2010. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije dane u Izvješću o reviziji za 2010. godinu, te uvidom u poduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

¹ Službeni glasnik BiH, broj 8/02, 10/02, 44/04 i 102/09

Realizirane preporuke:

- Pravobraniteljstvo vodi evidenciju o vrijednosti provedenih postupka javnih nabava putem izravnih sporazuma. Izbor najpovoljnijeg dobavljača vršen je temeljem ukupne vrijednosti ponude.
- Prilikom isplata stimulacija Pravobraniteljstvo se pridržavalo odredbi utvrđenih Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH.
- Ostvarivanje prava na naknadu za odvojeni život uvjetovano je prisustvom na radnom mjestu.
- Unaprijeđen je sustav interne kontrole vezano za uspostavu evidencija o uporabi i održavanju službenih vozila.

Nerealizirane preporuke:

- Pravobraniteljstvo nije unaprijedilo sustav interne kontrole utroška sredstava reprezentacije, te nije osiguralo transparentno i namjensko trošenje ovih sredstava.

Iz razloga privremenog financiranja institucija BiH u 2011. godini, nismo u mogućnosti dati ocjenu realizacije preporuke vezano za unaprijeđenje procesa planiranja proračuna.

3. Sustav internih kontrola²

Pravobraniteljstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća i usuglašenost poslovanja sa zakonima i propisima.

Revizijom je utvrđeno kako unutarnje ustrojstvo Pravobraniteljstva nije u cijelosti implementirano. Tako, na primjer, nisu popunjena radna mjesta tajnika Pravobraniteljstva, dva pomoćnika pravobranitelja te šefa pisarnice. Nepopunjavanje naprijed navedenih pozicija može predstavljati rizik u smislu upravljanja i kvalitetnog obavljanja poslova propisanih zakonom. S obzirom kako su tijekom 2011. godine bile na snazi odluke o privremenom financiranju kojima se nije dopuštalo novo upošljavanje, Pravobraniteljstvo nije moglo poduzeti radnje na uspostavi potpunog unutarnjeg ustrojstva. Nadalje, još uvijek postoji problem postizanja koncenzusa u svezi s pojedinim pitanjima na sjednicama kolegija Pravobraniteljstva.

Budući da na razini institucija BiH još uvijek ne postoje jedinstvena pravila, procedure i standardi potrošnje za pojedine kategorije troškova, Pravobraniteljstvo je usvojilo određeni broj internih akata kojima su regulirana određena područja potrošnje i definirane razine ovlasti i odgovornosti rukovodstva i osoblja. Provedenom revizijom konstatirano je kako su potrebna daljnja unaprijeđenja sustava internih kontrola u dijelu

² Sustav internih kontrola je jedinstven proces kojeg uvodi rukovodstvo i uposleni institucije, a osmišljen je za pružanje razumnog uvjerenja da se u izvršavanju misije institucije postižu sljedeći opći ciljevi: efikasne poslovne operacije, pouzdano finansijsko izvješćivanje, usuglašenost poslovanja sa zakonima i propisima i zaštita imovine.

koji se odnosi na korištenje sredstava reprezentacije, te angažiranje osoba temeljem ugovora o djelu.

Pravobraniteljstvo nema uspostavljenu funkciju unutarnje revizije, budući da sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji³ ne udovoljava kriterijima za uspostavu odjela za unutarnju reviziju.

4. Proračun

- **Planiranje i izvršenje proračuna**

Pravobraniteljstvo je Ministarstvu financija i trezora BiH uputilo zahtjev za dodjelu sredstava iz proračuna za 2011. godinu u ukupnom iznosu od 1.287.000 KM, od toga 1.267.800 za tekuće izdatke i 19.200 KM za kapitalne izdatke. Međutim, zbog neusuglašenih stavova u svezi usvajanja proračuna tijekom cijele 2011. godine, ovaj zahtjev nije razmatran, niti je prošao proceduru redovitog usvajanja proračuna.

Financiranje Pravobraniteljstva u 2011. godini realizirano je sukladno odlukama o privremenom financiranju institucija BiH (četiri odluke), te Odluci o operativnim mjerama za provođenje Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj-ožujak 2011. godine. Ove odluke su predviđale kvartalno raspolaganje sredstvima u visini ¼ usvojenog proračuna za 2010. godinu, i to isključivo za tekuće izdatke, bez kapitalnih izdataka.

Ministarstvo financija i trezora BiH je po odlukama o privremenom financiranju, a zbog provođenja mjera štednje, od Pravobraniteljstva zahtijevalo umanjeње proračuna na pojedinim pozicijama, tako da je Pravobraniteljstvo u 2011. godini raspolagalo s ukupno 1.152.004 KM, od 1.187.000 KM koliko je bilo maksimalno dopušteno po odlukama o privremenom financiranju.

Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2011. godinu⁴ usvojen je tek po isteku fiskalne godine, odnosno u 2012. godini. Sukladno tome, Pravobraniteljstvu su odobrena sredstva iz proračuna u visini izvršenja proračuna za 2011. godinu, odnosno u visini od 1.020.818 KM.

Ukupno izvršenje proračuna Pravobraniteljstva za 2011. godinu na poziciji tekućih izdataka stoga iznosi 1.020.818 KM, što u odnosu na izvršenje proračuna tekućih izdataka za 2010. godinu predstavlja smanjenje od 80.499 KM, odnosno smanjenje za oko 8%. Na poziciji kapitalnih izdataka nije bilo izvršenja proračuna, sukladno odlukama o privremenom financiranju.

Struktura odobrenog i izvršenog proračuna po vrsti rashoda prikazana je u privitku Izvješća u Tablici I. – Pregled rashoda iz proračuna za 2011. godinu.

Pravobraniteljstvo je izvršilo dva prestrukturiranja rashoda u 2011. godini u okviru ukupnog iznosa raspoloživih sredstava. Kao razlog prestrukturiranja navodi se povećan opseg poslova. Prestrukturiranje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH.

³ Službeni glasnik BiH, broj 27/08

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 12/12 od 14.02.2012. godine

- **Planirani i realizirani programski zadaci**

Program rada Pravobraniteljstva za 2011. godinu pripremljen je na temelju Zakona o Pravobraniteljstvu BiH i Poslovnika o radu Pravobraniteljstva BiH kojim su definirani temeljni ciljevi koji se žele postići u 2010. godini. Temeljni ciljevi koji se žele postići u 2011. godini su: stručno pravodobno i efikasno zastupanje BiH i njezinih institucija u sporovima pred sudovima i drugim organima, poduzimanje aktivnosti u svezi učinkovite zaštite državne imovine i doprinos radu Povjerenstva za državnu imovinu, te ostvarivanje suradnje s entitetskim pravobraniteljstvima.

Izvešće o radu Pravobraniteljstva za 2011. godinu sadrži najvažnije aktivnosti ove institucije iz njegove mjerodavnosti. Izvešće je sačinjeno 07.03.2012. godine i u tijeku je procedura usvajanja istog od strane Vijeća ministara BiH i Parlamentarne skupštine BiH.

Prema navedenom Izvešću, u 2011. godini u Pravobraniteljstvu je u radu bilo ukupno 6.374 predmeta od čega: parnični predmeti - 2.746, ovršni predmeti - 1.494, pravna mišljenja - 1.221, te ostali predmeti – 910.

Od ukupnog broja predmeta u 2011. godini zaprimljen je 3.641 predmet, a 2.733 predmeta je preneseno iz ranijih godina. Na predmetima je radilo deset nositelja pravobraniteljske funkcije (pravobranitelj, dva zamjenika pravobranitelja i sedam pomoćnika pravobranitelja).

U izvještajnom razdoblju riješeno je 2.686 predmeta, a u narednu godinu je preneseno 3.688 predmeta. Od neriješenih predmeta, najveći broj se odnosi na parnične predmete (2.197 predmeta). U 2011. godini je zaprimljeno 1.196 parničnih predmeta, od čega se na radno-pravne sporove odnosi 878 predmeta.

U svom Izvešću o radu Pravobraniteljstvo ukazuje na činjenicu kako ne može utjecati na okončanje neriješenih predmeta, jer su za njihovo rješavanje isključivo mjerodavni sudovi. Također, Pravobraniteljstvo ističe problem kako često, kao zakonski zastupnik Bosne i Hercegovine, nije u mogućnosti naplatiti potraživanja od dužnika protiv kojih se vodi ovršni postupak te smatra kako se ovo pitanje treba riješiti na efikasniji način, bilo donošenjem posebnog zakona ili izmjenama postojećih propisa. Pravobraniteljstvo u svom Izvešću ukazuje i na problem kako Ministarstvo financija i trezora BiH pravosnažne sudske presude u pravilu ne izvršava u paracionom (dobrovoljnom) roku, što dovodi do dodatnog opterećenja proračuna institucija BiH pojavom troškova ovršnog postupka koji bi se u suprotnom mogli izbjeći.

5. Financijska izvješća

Pravobraniteljstvo je, sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH⁵, sačinilo godišnje financijsko izvješće za 2011. godinu koje sadržava bilancu stanja, pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava i pregled kapitalnih ulaganja po vrstama, projektima i opremi. Također,

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 33/07

sastavni dio godišnjeg finansijskog izvješća predstavlja analiza godišnjeg izvješća Pravobraniteljstva koja je sastavljena u tekstualnom obliku.

Godišnje finansijsko izvješće predano je 29.02.2012. godine Ministarstvu financija i trezora BiH.

6. Pregled rashoda proračuna

6.1. Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Ukupno ostvarene bruto plaće i naknade iz plaća iznose 743.151 KM. U Pravobraniteljstvu je s 31.12.2011. godine bilo uposleno 20 osoba, od čega 16 na neodređeno i 4 na određeno vrijeme. U tijeku godine uposlena je jedna osoba na određeno vrijeme (pripravnik) sukladno Zakonu o radu u institucijama BiH.

Provedenom revizijom, konstatirano je kako je u 2011. godini isplaćeno 4.234 KM neto stimulacija. U odnosu na 2010. godinu to predstavlja smanjenje u iznosu od 4.897 KM.

- **Naknade troškova uposlenih**

Ukupne naknade troškova uposlenih ostvarene u 2011. godini iznose 115.410 KM. Značajnije naknade odnose se na topli obrok tijekom rada (33.129 KM), troškove smještaja dužnosnika (24.097 KM), naknade za prijevoz s posla i na posao (21.833 KM) i naknade za odvojen život (18.089 KM).

Pravo na naknadu troškova smještaja i odvojenog života ostvaruju četiri uposlena (dva zamjenika i dva pomoćnika pravobranitelja).

Naknade su isplaćivane prema pratećim podzakonskim aktima koji reguliraju način ovih isplata.

- **Putni troškovi**

Ukupna realizacija na kontu putnih troškova s 31.12.2011. godine iznosi 45.437 KM. U istom razdoblju prošle godine realizacija ovih troškova iznosila je 33.655 KM. Od toga, putni troškovi u zemlji iznose 15.433 KM, dok su putni troškovi u inozemstvu 30.004 KM.

Putovanja u zemlji pretežito su vezana za zakazana ročišta na koja odlaze pomoćnici pravobranitelja, a putovanja u inozemstvo se odnose na pravno i zakonsko zastupanje Bosne i Hercegovine u pogledu zaštite njene imovine i imovinskih interesa, institucija, javnih agencija, korporacija i drugih organizacija.

Uvidom u pojedine putne naloge, uočeni su slučajevi korištenja privatnog automobila na službenom putu u zemlji i inozemstvu, u slučajevima kada je na raspolaganju bilo službeno vozilo. U 2011. godini došlo je do povećanja realizacije izdataka na ovom kontu s 2.753 KM u 2010. godini, na 4.107 KM.

Također, pregledom pojedinih putnih naloga u zemlji, primijećeno je kako su usluge smještaja pretežito plaćane gotovinski, putem blagajne, a ne rezervacijom smještaja putem narudžbenice.

Preporučamo instituciji da preispita praksu korištenja privatnih automobila u službene svrhe. Također, u cilju smanjenja prometa gotovine u blagajni, rezervaciju smještaja vršiti putem narudžbenice.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga u 2011. godini iznosili su 25.804 KM. Ovi izdaci odnose se na: mobilne telefone (12.726 KM), fiksne telefone (5.425 KM) poštanske usluge (5.337 KM) i internet (2.317 KM).

Pravo na dodjelu i korištenje službenih mobilnih telefona u instituciji ima 13 uposlenika i ista su definirana iznosima u rasponu od 50 KM za vozača do 250 KM za pravobranitelja. Pregledom računa mobilnih telefona utvrđeno je kako se za prekoračenja od utvrđenih limita, redovito vrše obustave od plaća korisnika.

Provedenom revizijom troškova interneta konstatirano je kako Pravobraniteljstvo ne koristi mogućnosti uporabe resursa definiranih Odlukom o elektroničkom poslovanju i „e-vladi“ u Vijeću ministara BiH⁶. Naime, putem resursa „e-vlade“ svaka institucija može koristiti besplatne usluge interneta, intraneta, elektronske pošte, web portala, instalacije i administracije antivirusnog softvera, monitoringa radnih stanica i druge servise koji se budu razvijali na projektu „e-vlada“. Preduvjet za korištenje resursa sustava „e-vlade“ je da Pravobraniteljstvo implementira link do prostorija „e-vlade“ u zgradi Vijeća ministara BiH.

Sugeriramo Pravobraniteljstvu da razmotri i analizira mogućnost povezivanja na sustav „e-vlade“ i korištenja resursa sustava, čime bi ostvarilo smanjenje troškova za sve navedene usluge, a zadržalo ili popravilo razinu funkcionalnosti informacijskog sustava.

- **Tekuće održavanje vozila i izdaci za gorivo**

Izdaci za usluge prijevoza i goriva ostvareni su u iznosu od 19.350 KM. Značajniji izdaci odnose se na izdatke za gorivo (10.752 KM), troškove održavanja vozila (4.965 KM) i osiguranje vozila (1.384 KM).

Pravobraniteljstvo raspolaže sa dva službena vozila. Internim aktom definiran je način korištenja vozila i istim je pravo na korištenje na dolazak na posao i odlazak s posla dano pravobranitelju. Realizacija troškova vezanih za održavanje vozila odnosi se većim dijelom na troškove redovitog servisa. Provedenom revizijom konstatirano je kako je značajnija kilometraža evidentirana kao „loko“ uporaba vozila, što se veže za prirodu posla institucije – odlazak pravobranitelja na zakazana ročišta.

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 07/10 od 01.02.2010. godine

- **Unajmljivanje imovine i opreme**

Realizacija troškova na kontu unajmljivanja imovine i opreme ostvarena je na temelju plaćanja zakupa garažnog mjesta. Analizirajući ove troškove konstatirano je kako je Pravobraniteljstvo ugovorilo zakup dva garažna mjesta u zgradi sjedišta institucije. Sukladno zaključenom ugovoru, plaća se mjesečna najamnina od 500 KM, odnosno 250 KM po vozilu. ***Sagledavajući tržišne cijene zakupa garažnog mjesta može se zaključiti kako je cijena od 250 KM po vozilu natprosječna, te se stoga sugerira usuglašavanje ovih izdataka s tržišnim cijenama.***

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge ostvareni su u iznosu od 42.316 KM. Značajniji troškovi odnose se na neto isplate temeljem ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima (14.890 KM), usluge reprezentacije (13.482 KM) i usluge stručnog obrazovanja (4.319 KM).

Usluge reprezentacije: Pravobraniteljstvo je internim propisima definiralo prava na mjesečno korištenje sredstava reprezentacije za pravobranitelja u iznosu od 500 KM i zamjenike pravobranitelja po 350 KM. Definiran je i način pravdanja sredstava reprezentacije i to na temelju originalnih i čitkih računa koji na poledini moraju sadržavati obrazloženje nastalog troška.

Provedenom revizijom konstatirano je kako je veći dio nastalih troškova reprezentacije pravdan putem blagajne, kao i da se pri pravdanju utroška sredstava ne sačinjava adekvatno prateće izvješće, koje bi bilo temelj za pravdanje, odnosno dokazivanje svrhe i povoda nastanka troška reprezentacije. Testiranjem uzorkovanih računa uočeno je kako pojedini računi sadrže stavke koje se mogu karakterizirati kao ishrana tijekom radnog vremena, kao i da su priznavani troškovi reprezentacije nastali u dane vikenda i za vrijeme godišnjeg odmora. Iz naprijed navedenih razloga se nismo mogli uvjeriti da su svi troškovi evidentirani kao reprezentacija nastali u svrhu prezentiranja institucije niti da je uspostavljen potpun sustav kontrole nad predmetnim izdacima.

Uvažavajući potrebu za troškovima reprezentacije prilikom održavanja poslovnih sastanaka, mišljenja smo kako je za pravdanje troškova reprezentacije nužno sačiniti obrazloženje o povodu i razlozima za nastanak troškova reprezentacije. Pri tome je poželjno navesti i broj osoba na koje se taj trošak odnosi, odnosno osigurati dokaz da su sredstva utrošena transparentno, reprezentativno i namjenski.

Ugovori o djelu i ugovori o privremenim i povremenim poslovima: Značajniji izdaci za ove namjene nastali su na temelju obavljanja poslova vozača (8.070 KM), informatičke podrške (3.600KM) i prijema volontera (2.460 KM).

Pravobraniteljstvo je od svibnja 2011. godine angažiralo vozača za potrebe institucije i pored činjenice da je radno mjesto vozača predviđeno postojećom sistematizacijom popunjeno i da je isti obavljao poslove vozača. Nismo se mogli uvjeriti da je značajnije povećan opseg poslova koji bi iziskivao angažiranje dodatnog osoblja.

Uvažavajući potrebu osiguranja kontinuiteta rada Pravobraniteljstva, preporučamo da se obustavi angažiranje osoba na sistematiziranim i

popunjenim radnim mjestima, a eventualne potrebe za ovim angažmanom da se riješe u okviru važećih regulativa.

7. Bilanca stanja

Ukupna aktiva Pravobraniteljstva iskazana je u iznosu od **63.362 KM**. Aktiva se sastoji od sljedećih pozicija: novčana sredstva (7.623 KM), kratkoročna potraživanja (3.454 KM), te neotpisana vrijednost stalnih sredstava (52.285 KM). Stalna sredstva najvećim dijelom čine namještaj (16.960 KM), motorna vozila (15.283 KM) te kompjutorska oprema (8.599 KM).

Ukupnu pasivu Pravobraniteljstva, koja iznosi **137.839 KM**, čine kratkoročne tekuće obaveze (15.340 KM), obaveze prema djelatnicima (70.214 KM) te izvori sredstava (52.285 KM). Kratkoročne tekuće obaveze se uglavnom odnose na obaveze prema dobavljačima (12.587 KM), a obaveze prema djelatnicima odnose se na bruto plaće, naknade i pripadajuće doprinose za prosinac 2011. godine koje su izmirene u 2012. godini.

8. Javne nabave

Pravobraniteljstvo je polovicom godine sačinilo plan nabava kojim je definiran predmet nabave, procijenjena vrijednost, postupak izbora najpovoljnijeg dobavljača, kao i količinska specifikacija roba koje je potrebno nabaviti. Planom je definiran fond (ukupna vrijednost 11.450 KM) za nabave putem postupka izravnog sporazuma, u okviru kojeg su se i vršile nabave. Procedure nabava pokreću se na temelju odluke pravobranitelja.

Temeljem dostavljenog pregleda provedenih procedura nabava, ustanovljeno je kako je Pravobraniteljstvo nabave uglavnom realiziralo putem konkurentskog zahtjeva i izravnog sporazuma. Prilikom provođenja konkurentskog zahtjeva bez objave Pravobraniteljstvo je zahtjeve za dostavljanje ponuda, a u cilju zadovoljenja transparentnosti, upućivalo na pet i više adresa.

Revizijom postupaka nabave usluga tiskanja, nabave uredskog materijala i nabave avio karata, utvrđeno je kako datum i vrijeme otvaranje ponuda nije definirano neposredno nakon isteka roka za podnošenje ponuda.

Preporučamo da prilikom preciziranja datuma otvaranja ponuda isti bude definiran neposredno nakon isteka roka za podnošenje ponuda, kako je definirano Zakonom o javnim nabavama BiH.

9. Korespondencija

Pravobraniteljstvo je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2011. godinu. U komentarima su navedena obrazloženja i primjedbe na mišljenje revizora, te na pojedine nalaze i preporuke iz Izvješća. Navedena obrazloženja nismo mogli prihvatiti budući kako ista nisu adekvatna, niti je dostavljena relevantna dokumentacija koja bi utjecala na izmjene nalaza i preporuka u Izvješću. Detaljno pojašnjenje komentara koji nisu prihvaćeni dano je u Odgovoru na dostavljene komentare na Nacrt izvješća o reviziji, koji je dostavljen rukovodstvu Pravobraniteljstva uz Izvješće o reviziji za 2011. godinu.

**Voditelj tima za
financijsku reviziju**

Danijel Jozić, viši revizor

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Munevera Baftić, viši revizor

U reviziji sudjelovali:

Nataša Pavlović, revizor

Osman Paćuka, revizor

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i
kontrolu kvalitete revizije**

Dragoljub Kovinčić, viši revizor

III. PRIVITAK

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Pravobraniteljstvo) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2011. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH („Službeni glasnik BiH broj 61/04 i 49/09), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07) i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija BiH (Protokol Ministarstva financija i trezora BiH broj 01-St4-16-1810/05 od 30.05.2005. godine). Rukovodstvo je također obavezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2011. godinu (Službeni glasnik BiH broj 12/12) i pratećim naputcima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja i rezultate poslovanja Pravobraniteljstva.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum: 07.03.2012. godine

Pravobranitelj:

Medina Vilić

Pregled rashoda proračuna za 2011. godinu

Naziv institucije: Pravobraniteljstvo BiH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usuglašavanje proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	1.020.818	0	1.020.818	1.020.818	100
Bruto plaće i naknade	743.151		743.151	743.151	100
Naknade troškova uposlenih	115.410		115.410	115.410	100
Putni troškovi	45.437		45.437	45.437	100
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	25.804		25.804	25.804	100
Izdaci za energiju i kom. usluge	239		239	239	100
Nabava materijala	19.886		19.886	19.886	100
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	11.578		11.578	11.578	100
Unajmljivanje imovine i opreme	5.562		5.562	5.562	100
Izdaci za tekuće održavanje	10.016		10.016	10.016	100
Izdaci za osiguranje	1.418		1.418	1.418	100
Ugovorene usluge i druge usluge	42.317		42.317	42.317	100

2. Kapitalni izdaci	0	0	0	0	0
Nabava zemljišta					
Nabava građevina					
Nabava opreme					
Nabava ostalih stalnih sreds.					
Rekonstrukcija i inves.održ.					

3. Tekući grantovi	0	0	0	0	0

I. Ukupno (1+2+3)	1.020.818	0	1.020.818	1.020.818	100
II. Prosječan broj uposlenih	20		20	20	100

4. Novčane donacije				0	

Rukovodstvo je ova izvješća odobrilo 29.02.2012. godine.

Pravobranitelj:

Medina Vilić

Bilanca stanja na 31.12.2011. godine

Naziv institucije: Pravobraniteljstvo BiH

Tablica II.

Opis	31.12.2010	31.12.2011.	Indeks 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	8.391	11.077	132
Novčana sredstva	4.937	7.623	154
Kratkoročna potraživanja	3.454	3.454	100
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	70.566	52.285	74
Stalna sredstva	200.914	200.914	100
Ispravka vrijednosti	130.348	148.629	114
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	70.566	52.285	74
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	78.957	63.362	80

3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	97.519	85.554	88
Kratkoročne tekuće obaveze	24.393	15.340	63
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obaveze prema uposlenima	73.126	70.213	96
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	70.566	52.285	74
Izvori sredstava	70.566	52.285	74
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	168.085	137.839	82
------------------------------	----------------	----------------	-----------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je ova izvješća odobrilo 29.02.2012. godine.

Pravobranitelj:

Medina Vilić